UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Novissima Polyanthea, In Libros XX. Dispertita

Dominicus

Francofurti, 1613

Ignauia

urn:nbn:de:hbz:466:1-97211

Visual Library

D.Hieronymi : Quicquid facit ſeminarium voluptatum, venenum puta. Parcus cibus, & venter ſemper eſuriens, triduanis ieiuniis præfertur. Et multo melius eſt, quotidie parum quam raro ſatis ſumere. Pluuia illa optima eſt, quæ ſenſim deſcendit in terram. Subitus & nimius imber in præceps, arua ſubuertit. *Ad Furiam.*

D.Auguſtini: Sicut equis frena ſunt imponenda: Ita corpora noſtra ieiuniis, vigiliis, & orationibus, ſunt infrenanda. Nam quemadmodum aurigæ ſi frena laxauerint, per præcipitia ducuntur: Ita & anima noſtra cum ipſo corpore, ſi ei frenum non impoſueris, ad inferni præcipitia dilabitur. *De ſalutaribus documentis capit.* 35.

D.Ambroſii: Sicut cum in intimis puerorum viſceribus vermes ex cibi indigeſtione naſcuntur, extingui non queunt, niſi cum amarior cibus infunditur, aut medicamentorum vis inoleſcit aſperior, quorum odore moriantur: Ita profundum animæ virtus ingreſſa ieiunii, culpam latentem inficit. *De Helia & ieiunio, ca.*11.

D.Bernardi : Nonne medici corporum medicinæ portionem diffiniunt eligere in ſumendis cibis quid prius, quid poſterius, & quemadmodum quidque ſumi oporteat? Nam & ſi bonos conſtat eſſe cibos quos Deus creauit, tu tamen ipſos tibi, ſi in ſumendo modum & ordinem non obſerues, reddis bonos non plane bonos. Ergo quod dico de cibis, hoc ſentire de ſententiis. *Serm.*37.

¶ Exempla Biblica.

Ieiunii veri publici *exempla*: Iſraelitæ, *Iudic.* 20.26, *Ioel*, 2.12.1, *Macchab.*3.46, 47.2, *Macch.* 13.12. Niniuitæ, *Ion.* 3,57. Iſraelitæ, 1. *Sam.*7,6. Dauid cum ſuo exercitu, 2, *Samuel*, 1.11.12, 1 *Paralip.*10,13. Ioſaphat cum ſuis, 2. *Paralip.* 2,3. Populus redux è captiuitate, Babylonica 1 *Eſd.*8.23. *Nehem.* 9,1. Iudæi, *Eſth.* 4,3 Iudæi ſub Ioſia 16. ſub Ioiacim, *Ierem.*36.9. Baruch 1.3 4.5. Bethuliani, *Iudith* 4.7. Eccleſia Antiochena, *Actor.*13.2.3. Eccleſia gentium, 14.23. Ieiunii priuati *exempla*: Moſes, *Exod.*34.18 Dauid, 2, *Sam* 3.35 & 12.16. *Pſal.*35, 13 & 69.11 & 109, 24. Elias, 1. *Reg.* 19,8. Achab. 21,27. Nehemias, *Nehem.*1, *Verſic.*4, Iudith, *Iudith*, 8.6. Eſther, *Eſth.* 14,2. Tobias, *Tob.*2,4 Daniel, *Dan.*9,3. Chriſtus, *Matth.*4,1. *Luc.*4,1. Diſcipuli Ioannis, *Matth.*9,14. *Marc.*2.8. Anna Prophetiſſa, *Luc.*2.37. Paulus, *Act.*14. 23, 2. *Cor.*6.4,5.

Ieiunii hypocritici & plane deteſtandi *exempla*. Iezabel, 1 *Reg.*21, 9.12. Achab. 27. Ieiuniorum indictorum *exempla*: à Saule, 1, *Sam.*14, 24. Ioſaphat, 2. *Paral.* 20, 3 à Niniuitis & eorum Rege, *Ionæ* 3. 5,7. ab Eſdra, 1 *Eſd.*8.21. ab Eſther & Mardochæo, *Heſth* 4.16. Ieiunii miraculoſi *exempla*: Moſes, *Exodi* 24. *Ver.*18 & 34.28. *Deut.*9. *v.*9, 18. Elias, 1. *Reg.*19.8. Chriſtus, *Matth.*4,1. *Marc.*1. *V.*12,13.4.1.

Ieiunia nulla abſq; operibus miſericordiæ : *Zachar.* 7,5. quod non ieiunent reprehenduntur diſcipuli Chriſti, *Matth.*9.14. Ieiunium priuatum quomodo inſtituendum, *Matth.*6.17. Ieiunium noſtrum non eſt exprobrandum Deo, *Eſaiæ* 58.3. quale ieiunium requirat, *ibid.* *V.*6. Ieiunio humiliat ſe Dauid : *Pſal.*35,13. Ieiunio & oratione dæmonium eiicitur. *Matth.*17.21. Ieiunium orationi coniunctum. *Marc* 9.29, *Luc.*2,37. *Act.*13, 3 & 14,23. Ieiunium ſuperſtitioſum & ſinceræ Chriſtianiſmi profeſſioni oppoſitum damnatur: *Coloſſ.*2. *v.*20,21.22,23.

¶ Profana Exempla.

Carolus Magnus expeditione in Auares ſuſcepta, ad Aniſum fluuium triduanum ieiunium & litanias celebrauit cum exercitu, *Rhegino li.*2.

Ludouici pii Imp. ægrotantis cibus erat ſolummodo per quadraginta dies dominicum corpus. *Aymon.l.*5, *c.*29.

Zenon Imperator, in electione Epiſcopi Conſtantinopolitani, edixit quadraginta dierum ieiunium. *Niceph.li.*16, *c.*18.

Qui de ſacra Domini menſa communicabant olim, ante & poſt ſumptionẽ ſacræ cœnæ ieiuniis & abſtinentiis ſeſe exercebant, *teſte Chryſ. c.*11, *prioris ad Cor.*

Qui volebant ſacris Iſidis initiari, illis ieiunium decem dierum indicebatur, *teſte Apuleio* 11.

Ampharatus ſummus vates, iuſſit ſacerdotes, qui reſponſa clara accipere, & ſincere reddere vellent, integrum diem à cibo : à vino autem triduo abſtinere. *Volater.*13. *c.*4. *Anthrop.*

Apud TroeZenios qui ad Aridalicarum rem diuinam facerent: & deorum reſponſa expeterent, per integrum diem cibo: à vino autem per triduum abſtinebant. *Alex. ab Alex. li.*6. *c.*2.

¶ Hieroglyphica.

Sunt qui ieiunum hominem oſtendere volentes, *Cephalum* ex Mugilum genere tranſlitoranum pingant: is enim non niſi mucore veſcitur ſuo quamobrem ipſe ſemper ieiunus: atq; hinc illa inteſtini ganeæ adeo expetita ſuauitas. κεςρεὺς à Græcis appellatur, à nonnullis *Plotes*.

Vide, Abſtinentia.

Ignauia.

¶ Definitio et Etymolog

Ignauia, inertia, formido, timiditas, fortitudinis & ... nimica, Gr. ῥαθυμία, ἀεργία, pigritia, negligentia, ... *Hatshlah*, & *Hatsluth*, pigritia, *Prouerb.*19.15. ... *hatſal*, Piger fuit: quod contrariam habet ſignificationem ... *halats*, exultauit, exiliit: ignaui enim & pigri ſunt ... tio torpent complicatis manibus & pedibus. *Herſel* ... à quo fortaſſe Aſellus, ignauum & tardum animal.

Ignauia damnatur, *Prouerb.*6.6.9 & 13.4 & 15,19 ... *Eccl.*10,18 Vide Deſidia, Inertia, Pigritia.

¶ Poeticae Sententiae.

Ouid.1.Pont.6.

Cernis vt ignauum corrumpant otia corpus,
Vt capiant vitium, ni moueantur, aquæ.
Et mihi, ſi quis erat dicendi carminis vſus,
Deficit, eſtque minor factus inerte ſitu.

Sen.Med.

Fortuna fortes metuit, ignauos premit.

Ouid.Epiſt.6.

Ad poſſeſſa venis, præceptaq; gaudia ſerus,
Spes tua lenta fuit, quod petis alter habet.

Boet.4.7.

Ite nunc fortes, vbi celſa magni
Ducit exempli via, cur inertes
Terga nudatis? ſuperata tellus
Sidera donat.

Plaut.Bacc.

Sibi ne inuideatur, ipſi ignaui recte cauent.

Antholog. Sacra Iacob. Billii.

Nullum tam leue præceptum eſſe, quod ignauo ... amanti aſperum non ſit.

Pectoribus duris dura eſt doctrina ſalutis,
Et Patris ætherei quidquid ab ore fluit.
Ignauis durus labor eſt, vigilare moleſtum
His, quibus eſt alto dulce ſopore frui.
Verba humiles animos reddentia dura ſuperbis,
Duraq; laſciui verba pudica putant.
Deniq; quicquid id eſt, quod Chriſti lege iubetur,
Ætnæum inuitis eſſe videtur onus.

¶ Philosophicae et Historicae Sententiae.

Rerum occaſiones tarditatem noſtram & ignauiam ... ctant. *Ex orat.*1. *contra Philip.*

Si quod quiſq; vult quærens deſidebit, & vt ipſe ... reuoluens, primum ſane nullos vnquam inueniat qui ... *Ex orat.*1. *contra Philip.*

Cum non pauca Reipubl. ſint errata, neque ex ... collecta, quibus hæc Reipubl. negotia male ſe haben... mnium Athenienſes, in præſentia innocentius, quam ... nimis alienati à rebus & tantiſper operam datis, dum ... detis, ſi quid noui nuntiatum fuerit. *Ex orat.*4. *cont. Philip.*

Turpe quidem eſt, proh ſupreme Iupiter! omneſq; ... dignum vobis & ciuitatis amplitudine, & rebus geſtis ... ſtræ ignauiæ cauſa reliquos omnes Græcos in ... re *Ex orat. de reb. Cherroneſiacis.*

Quod multa bello perdidimus, ignauiæ noſtræ ... uenit. *Olynth.*1.

Eodem modo quo qui tempeſtatem expectant ... contemplari tum ſinguli precantur, ne ad ſe perueniat ... vero nemo conatur. *Ex orat.*3. *cont. Philip.*

Quo magis ſecuro erunt animo, eo citius peccabunt ... *Proœm.*

Quoniam vos neq; paruum, neq; magnum quicquam ... quæ oportebat, feciſtis, res noſtræ male ſe habent: ... quæ decebat feciſſetis, rebus ita affectis, ne ſpes quidem ... meliores fore: nunc autem ignauiam veſtram & negligentiam ... Philippus, ciuitatem vero non vicit; neq; vos eſtis victi ... ti quidem. *Ex orat.*5, *contra Philip.*

Quænam eſt cauſa, cur ille plures res quam nos ... ex animi ſententia geſſit: hic ipſe militat, labores ... adeſt, neq; occaſionem rei bene gerendæ prætermittens ... anni partem omittens: nos vero (dicetur verum) ... perpetuo ſedemus cunctabundi, tum decernentes, tum ... tes, ſi quid noui in foro dicatur. *Ex orat. ad Philip. Epiſt.*

Sæpe contingit, vt multarum magnarumque ... breui tempore ſuboriatur, quam ſi quis ſua ... condonarit & prodiderit, nequicquam facere ...

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

...pulchra recuperet. *Ex orat. de falſa legat.*

Turpe eſt, vel potius turpiſſimum, non ſolum vrbes & loca, quorum aliquando fuimus domini, proiicere videri, verum etiam com... natos a fortuna ſocios & occaſionem. *Olyn. 2.*

Fortuna volubiles habet mutationes, & in vtramque partem, vel ſecundas ad res, vel aduerſas: quæ vero per ignauiam hominum ...ea certas clades afferunt. *Ex. 49. Proœm.*

Ignauia non æque voluntaria ac res ſingulæ eſſe videatur: quod ...dolore vacat: hæ adeo homines de ſuo ſtatu ſenſu doloris di...ment, vt & arma abiicere & alia permulta contra decorum ho...neſta facere cogantur: ob eamque cauſam violentæ videntur. *Lib. ...Ethic. c. 12. Ariſt.*

Qui nimium timet, parumque confidit: ignauus dicitur. *Lib. 2. ...c. 7.*

Deſperauit ac diffidit ignauus omnis: quoniam omnia pertime...: at fortis contra: eſt enim fidentis animi audere, *Lib. 3. Ethic.*

Perferre vim neque tueri ſe poſſe, imbellis & præpauidi hominis ... *Lib. 2. Rhetor c. 6.*

Mortem ſibi ipſi conſciſcere fugientem vel inopiam, vel amorē, ...moleſtiam fortis animi magnique non eſt: ſed anguſti potius & ...*Lib. 3. Ethic. 7.*

...tum ignaui demum timidique exiſtunt, cum periculum ...: inferioreſque ſunt & copiis, & apparatu. *Lib. 2. Ethic.*

Qui fugit timetque pericula omnia, quique nullum perfert: is ... ignauus euadit. *Lib. 2. Ethic. c. 2.*

Qui moleſta quæ ſunt ægre fert: is habendus ignauus. *Lib. 2. E...*

Ignauiæ timiditatiſq; eſt ſufferre ac perpeti, & non ſe defendere. *...Rhet. ad Theodect. c. 6.*

Nec ſi quis vim liberis & vxori timeat, vel inuidiam, aut ſi quid ...eiuſdem generis, ignauus ac timidus putandus eſt. *Lib. 3. Ethic. ...6.*

Eorum qui in metu modum tranſeunt qui timoris vacuitate ex...cellunt, vacat nomine. *Lib. 2. Eth. c. 7.*

Ignaui ſunt qui in timore nimio educantur & ſeruilem & abie...ctum ſemper animum habent. *Franciſcus Patricius de reg. lib. 4. ca...*

Ignaui hominis eſt mentiri, & eius qui alios decipere vult vel o...pinionem potius ſequitur quam veritatem. *Idem ibidem lib. 4, ca...*

Ignauus eſt, qui timendo excedit, nam & quæ non oportet & ſi...cut non oportet, timet, ſed in doloribus excedens magis eſt mani...feſtus: quippe cum deſperabundus ſit ignauus, omnia enim timet. *...3. Ethic. c. 12.*

Ignauia eſt vitium animæ, per quod periculis, & maixme mor...tis terremur. *Idem de Virtut.*

Nobilis equus vmbra quoq; regitur: ignauus ne calcari quidem ...ri poteſt. *Curt. l. 5.*

Non eſt prudentum neque generoſorum hominum res alienas ...quærere, & pati ſuas per ignauiam amitti. *Dion. Halic. ...undecimo.*

Nemo ignauia immortalis factus eſt: neq; quiſquam parens li...beros æterni forent, optauit: magis vti boni honeſtiq; vitam ex...*Saluſt. de bell. iugurt.*

...ignes animos odiſſe virtus ſolet. *Val. Max. l. 2, c. 7.*

Stultorum arbitror eſſe hominum à Deo petere, vt det euenire ...ipſis aduerſus ire timentibus ac in cauſa exiſtentibus vt ...eueniat. *Procop. de bel. Vandalic. li. 1.*

Ignauiam etiam ſecundis in rebus extremo contemptu Romani ...iudicant. *Zonar. Annal. tom. 2.*

Victoria de hoſte parta, de eo quod deinceps agendum eſt, equi...: ſi ſocordiæ ignauorumque hominum voluptati ...dederimus) qui laborare arbitrantur ærumnoſiſſimum eſ...laboris expertem agere pro voluptate ducunt,) cito nos ...ipſis etiam nullius homines pretii futuros, & celeriter ...hæc vniuerſa amiſſuros. Non enim ſatis eſt ſtrenuos fu..., ad hoc vt ſtrenuitas eas perpetua ſit niſi quis in hoc adſi...: ſed vt artes etiam reliquæ neglectæ minoris æſtiman..., & corpora ipſa recte adfecta, ſi ad deſidiam relaxentur, rurſum ...untur, ſic & temperantia, & continentia, & robur, quum ...rum exercitationem remittit, ad prauitatem viciſſim con.... Non igitur ceſſare debemus, neq; ad voluptates præſen... proiicere. *Xenop. de inſtit. Cyri, lib. 7.*

..., inquiebat Cyrus, ignauos, ſiquidē gnauum & dicto ...habere exercitum velimus, exauctorandos eſſe. Nam ... vulgus mihi ſic comparatum eſſe videtur, vt ſequatur ...que quis duxerit. Ducere vero, mea quidem ſententia, viri ...præclari cōantur ad res præclaras ac magnas: ad improbas, ... Atq; adeo frequēter accidit, vt inertes ſuā in ſententiā plu... quam induſtrii. Nam improbitas per voluptates il...incedendo, multis horum opera perſuadet, vti ſe.... Virtus autem in arduum ducens, non admodum ...eſt in hominibus illico temereq; ſibi adiungendis: maxime ...qui è diuerſo ad decliuem mollemq; viam cohortentur, iccirco, ſi qui ex ignauia laborumq; detrectatione ſolum improb ſunt, eos equidem arbitror quaſi fucos ſumptu modo ſocios defraudare. Qui vero communes ſibi cum aliis labores eſſe nolunt & ad captandum commoda ſua ſtrenui ſunt atq; impudentes, hi etiam ad res improbas ſe duces præſtant: quippe qui demonſtrare ſæpenumero poſſint improbitati præcipua commodo cedere. Quapropter omnino ſunt homines eiuſmodi nobis exauctorandi.

Neq; ſane conſiderandum vobis eſt, qui deciuibus ordines ſuppleatis: ſed quemadmodum equos optimos quæritis, non veſtra in patria natos: ſic homines ex omnibus ſumite, quoſcunq; vobis & roboris & ornamenti plurimum allaturos exiſtimabitis. Mihi quidem hoc quoq; teſtimonio eſt, recte nobis id ceſſurum, quod nequit eſſe currus celer, in quo equi tardi ſunt. Neq; domus recte adminiſtratur, quæ famulis improbis vtitur. Immo etiam minus detrimenti accidit, ſi ſeruis egeat, quam ſi ab iniuſtis perturbetur. Hoc quidem certe ſcire vos volo, milites, malos exauctoratos non eam modo nobis vtilitatem allaturos, quod mali aberunt: ſed illorum etiam qui nobiſcum manebunt, quotquot ſane pleni iam improbitatis eſſe cœperunt, rurſum ab ea repurgabuntur: & boni malos ignominia notatos quum viderint, multo alacrius virtutem colent. *Xen. de Cyri pæd. li. 2.*

Ignauis omnia aduerſa ſubeunda veniunt. Atque hoc ipſum Dei quodammodo voluntate accidit. Is enim illis, qui ſibi labores ad optima quæque conſequenda volunt imperare, tribuit, alios qui imperent. *Eod. l.*

Aliæ ciuitates in eos duntaxat animaduerterunt, qui proxime iniuriam intulerint: at Lycurgus eum non minus plectendum voluit, qui manifeſto neglexiſſet rationem qua præſtantiſſimus euaderet. Exiſtimabat enim, vt videtur, ab iis qui captiuos quoſdam rapuiſſent, aut quicquam furto vel alia illegitima ratione abſtuliſſent, in eos qui læderentur ſolum perpetrari iniuriam: ab ocioſis vero ignauiſque hominib. reſpublicas prodi. *Xenoph. de repub. & leg. Laced.*

Sæpe tædio laboris ad vtilitatem ſui compelluntur ignaui, at virtus nihil inexpertum omittit. *Curt, lib. 5.*

Timidi ac ignaui ad deſperationem formidine properant. *Tacit. hiſt. li. 2.*

Deus ignauorum & meticuloſorum ſacra votaque non accipit, neque fas eſt vel eum qui non iaculetur ſcopum tangere, vel eum qui fugiat victoria potiri, & omnino neque bene agere qui nihil agit, neque malus homo felix eſſe poteſt. *Plutarch. in Æmyl. Paulo.*

¶ APOPHTHEGMATA.

Diogenes, quibuſdam admirantibus, carmen illud Heſiodi

- οὐδ' ἂν βοῦς ἀπόλοιτ', εἰ μὴ γείτων κακὸς εἴη.

Ne bos quidem pereat, etiam ſi vicinus ſit malus.

atqui Meſſenii, inquit, ſimul cum bobus periere, vobis vicinis. Exprobrauit Athenienſibus ignauiam, qui Meſſeniis vicinis aduerſus Lacedæmoniorum vim non fuerint opitulati. *Eraſm. lib. 8. apophthegm.*

Democritus interrogatus, qua re induſtrii ab inertibus differrent? reſpondit, Qua impii à piis: ſpe nimirum bona Laboribus quippe incumbens, ſuæ induſtriæ ſperat præmium ampliſſimum, ignauus autem deſperans: nullam habet bonorum futurorum ſpē qua fulciatur. *Max, ſerm. 31.*

Lyſander Lacedæmoniis ſegniter Corinthiorum murum oppugnantibus, quum leporem foſſa vidiſſet exilientem. Eos, inquit, timetis hoſtes, quorum ignauia lepores in muris dormiunt? *Plut. in apoph.*

Themiſtocles. Hieronem cum equitatu venientem ad ludos Olympicos, vetuit certamen ſpectare. Interrogatus autem, cur hominem excluderet? Non æquum eſſe reſpondit, vt is qui maximi periculi ſe ſocium non præbuiſſet, ad communem conuentum ludicraque ſpectacula admitteretur. Notauit autem hominis in rebus præclare gerendis ignauiam & oſcitantiam. *AElian. l. de Var. hiſt.*

Scipio. Cum in Alexandriam veniſſet, pedeſque vrbem accederet: Rex autem cum aliis propter ignauiam corporiſque mollitiem vix incederet; Scipio ad Panætium ait, Iam Alexandrini aliquid voluptatis & fructus ex noſtra peregrinatione perceperunt, propter nos enim regem ſuum ambulantem viderunt. *Bruſ. lib 3.*

Idem. Neuius quidam, cum iners ſocorſque eſſet feſtiue per agnominationem Scipio in illum iocatus eſt; Quid, inquit, hoc Neuio eſt ignauius? *Bruſ. l. 3. c. 12,*

Q. Metellus dicere ſolebat, neſcire ſe, an ſua victoria plus boni an mali Reipublicæ attuliſſet. Notauit autem Romanorum poſt partam victoriam ignauiam, quæ multis malis ianuam aperuit. *Bruſ. l. 4.*

M. Catonis perfrequens fuit ſententia, Nihil agendo, homines male agere perdiſcere. Quo dicto execratur omnem ignauiam, quæ multorum malorum ſæpenumero cauſa eſt. *Columel. libr. 12.*

Sigiſmun-

Sigiſmundus Imp. cum ignauus ac ociosus homo fœneratores eo nomine plurimum laudaſſet: quod dormientes etiam pararent ex rebus lucrum Attu, inquit Imperator, vigilando omnia conſumis. *AEn.Syu.l.comment.in res geſt. Alph.regis.*

¶ ADAGIA.

Neq; compluitur, neq; Sole aduritur. οὔτ᾽ ὕεται, οὔτε ἡλίεται.

De eo dici ſolitum, qui procul ab omni incommoditate ſemotus, vitam ageret.

Neq; natare, neq; literas. μήτε νεῖν. μήτε γράμματα.

Subaudiendum, nouit. In eos qui ſupra modum indocti ſunt nihilque prorſus bonarum artium in pueritia didicerunt. Er kan weder gagſen/ noch ener legen.

Ne tria quidē Steſichori noſti. οὔτε τὰ τρία Στησιχόρου γινώσκεις

De vehementer indocto & imperito dici ſolitum.

Inelegantior Libethriis. ἀμουσότερος Λειβηθρίων.

In hominem admodum Idiotam, & ab omni Muſarum commercio prorſus alienum.

Barbarus ex triuio. Βάρβαρος ἐκ τριόδου.

In hominem dicebatur extremæ humilitatis ac prorſum nullius pretii.

Hauſtim bibere Ἀμυστὶ πίνειν.

Ἀμυστὶ πίνειν dicuntur, qui hauſtim auideq; bibunt, nec inter bibendum ſpiritum reciprocant, ſed pl. um in aluum non ſecus atq; in dolium infundunt. Traduci poterit ad eos, qui ſermonem nullo delectu, nimis auide accipiunt. Aut, qui immodica lectione obruunt ingentum, quum magis expedit ſubinde cogitationem admiſcere lectioni.

Nec ſibi nec aliis vtilis.

Qui prorſus inutiles ſunt, & fruges conſumere nati, ſchemate prouerbiali: Nec ſibi: nec aliis vtiles dicuntur. Cic.

Claudi more tenere pilam.

Prouerbium in eos dici ſolitum, qui præclaris rebus geſtis in iuuenta poſteaquam conſenuerint, ad ſordidas curas ſemet abiiciunt.

Anus, velut equus, profundam habebis foſſam. γραῦς, ὥσπερ ἵππος, τὸν χαραδραῖον τάφον ἕξεις.

De iis, qui penitus abiiciuntur, tanquam prorſus inutiles. Plut.

Ab aſino delapſus. ἀπ᾽ ὄνου καταπεσών.

In eos dicitur, qui inconſulte quippiam agunt, & imperite: aut in eos, qui à præſentibus commodis, quibus ob inſcitiam vti neſciunt, excidunt. Vtitur hoc adagio Plato lib.3. de Legibus.

Ἄμουσοι.

Inelegantes & indoctos Græci vocant amuſos, hoc eſt, à Muſis alienos.

Liberæ capræ ab aratro. ἐλεύθεραι αἶγες ἀρότρων.

Dictum olim ab iis, qui ſe ab onere quopiam, aut moleſtia liberatos gloriarentur.

Ne Æſopum quidem triuiſti. οὐδὲ τὸν Αἴσωπον πεπάτηκας.

De vehementer ſtupidis & imperitis.

Nullam hodie lineam duxi. τήμερον οὐδὲ μίαν γραμμὴν ἤγαγον.

In eos quadrat, quibus ceſſatum ab exercitio ſtudii, artiſq; ſuæ. Id refertur à Plinio lib.35.c.10.

Neglectis vrenda filix innaſcitur agris.

Horatius Satyra 3. mira admonuit allegoria animum honeſte excolendum diſciplinis: alioqui futurum, vt inutili ſilua vitiorum occupetur.

Ameles angulus. ἀμελὴς γωνία.

Dicebatur is, qui ſupinus, & oſcitabundus deſideret, nihil bonarū rerum tentans. Zenodot.

Ignauis ſemper feriæ ſunt. ἀεργοῖς αἰὲν ἑορτά. *Theocrit.*

Qui vacant otio, feriari dicuntur: & otioſi, feriati: & otium, feriæ: quæ metaphora tanquam in prouerbium receptæ ſunt. Faule Leute haben gern viel Feyertag/.

Mulieris podex. γυναικὸς πυγή.

In ignauum ac deſidioſum dicebatur.

Qui domi compluitur, huius neq; Deum miſeret. τὸν οἴκοθεν βρεχόμενον Θεὸς οἰκτείρει.

Vulgo Græcis iactatum. Senſus eſt: eum modis omnibus ſuo malo videri dignum, qui ſit vſq; adeo ignauus, vt nec domi ſuæ poſſit a pluuia tutus eſſe.

Ne videt quidem oleum.

Conueniet in eos, qui ſint artis alicuius prorſus rudes & imperiti. Theocritus.

> Καὶ πόκα τῆνος ἔλαιον ἐν ὀφθαλμοῖσιν ὄπωπεν;
> *Et quando ille oculis oleum conſpexerat vnquam?*

Vide locum De ſcientia.

¶ EXEMPLA PROFANA.

Archilochum poetam Lacedæmonii, quanquam genere Spartanus eſſet, vrbe expulerunt, quod carmen ſcripſerat, in quo oſtendi videbatur: Satius eſſe in prœlio arma, quam vitam amittere, nam eo doctrinæ genere arbitrati ſunt, homines ignauiæ atq; timiditatis plus habituros. *Fulgo l.6,c.3.*

Nabathæis ſeruatum legimus: vt negligens, remiſſus & otioſus, qui opes paternas ignauia minuiſſet, pœna multaretur. *Alex ab Alexan.l.3.c.13.*

Sardoa lex in otioſos conſtituta eſt, quæ pœnas ignauiæ & ſocordiæ infligebat: & vnumquemq; laborum, victus totiuſque vitæ rationem reddere cogebat. *AElian li.4.*

Apud *Agros* ſi quis in re quærenda negligens fore[...] aut ſi deſidioſum & ſegnem viderent: rationem [...] reret, apud magiſtrum, qui loco cenſoris erat, [...] *Alex.lib.3.c.3.*

Cleopatra regina M. Antonium magnum illum [...] dubio adhuc Marte cum Auguſto ad Actium pu[...] emplo ad turpiſſimam fugam incitauit. Conſpecta [...] patræ, deſertis illis, qui pro ipſo certabant, quinque[...] dens, inſecutus eſt eam, *Plut. in Ant. vita.*

Ferdinandus IV. Caſtellæ rex, Alphonſum filium [...] ſucceſſorem inſtituit: Iacobo primogenito abdicato [...] Sardos rebellantes in Sardiniam à patre miſſus [...] diniæ, ſimul & regnorum ſucceſſionem recuſaſſet. [...] *gibus Hiſpan.*

¶ HIEROGLYPHICA.

Apud multos *Aſini* ſignificatum eſt. *Ignauia, qua[...]* omnibus ſit nota, ſuperfluum eſt eam latius explica[...] 12.*pag.*111, *A.*

Expedita autem manus, & in propatulum prolata [...] ctoritatem atq; poteſtatem indicabat: contra vero [...] ignauum & otio deſidiaq; torpeſcentem ſignificare [...] *nus eius in ſinum conſertas effingebant:* qui porro [...] nebulonis eſt, cum præſertim Anaxagoras ideo ſapien[...] mnium amantium videri hominem dixerit, quia [...] ctus foret. *Pier. Val. l.35, pag.330, D.*

¶ EMBLEMATA.

Andr. Alciati Emblema LXXXIII.

> *Ignaui ardeolam ſtellarum effingere ſerui*
> *Et ſtudia & mores, fabula priſca fuit:*
> *Quæ famulum Aſteriam volucris ſumpſiſſe [...]*
> *Eſt commenta: fides ſit penes hiſtoricos.*
> *Degener hic veluti qui ſauit in aere falco[...]*
> *Dictus ab antiquis vatibus ardelio.*

¶ FABVLA.

Aſinus & Ranæ.

Aſinus lingua portans lacumq; tranſiens, & in [...] collabitur: cumq; onere grauaretur, neq; reſurgere [...] & lamentari cœpit. Cuius querimoniam audientes [...] lius ranæ, Heus tu, inquiunt, quid faceres ſi tanto tem[...] quis iacuiſſes, quanto nos in ipſis verſamur, cū [...] omnia miſerabili queſtu compleas?

Hanc poſſit fabulam vir fortis & patiens laborum [...] uo & otioſo, qui in minimis defatigetur, & doleat.

Ignis.

¶ DEFINITIO ET ETYMOLOG[...]

IGnis, Græce, πῦρ, ρὸς, τὸ & πυρακτόομαι, ignesco [...] tem vnum de quatuor elementis, leuis, & ſurſum [...] reliquis, combuſtiuus & illuminatiuus, *ſecundum [...] li.2.c.7.* Diciturq;, vt aliqui volunt, quod ex eo nihil g[...] *Nataq; de flamma corpora nulla vides.* Ab ignis ign[...] quod ex igne eſt, vt calor igneus, & ignitus, candens [...] tum, & igneo, & igneſco, & ignefio, eiuſdem ſignifica[...] lapis, ex quo excutitur ignis. Ignefacio, ignem accend[...] id eſt, Vulcanus, ignis Deus.

Ignis, hebr. *Eſch*, ſecundum nonnullos à verbo [...] tur, quod res immedicabiliter & ſine remedio inf[...] mat. Ignis ab *In* præpoſitione priuatiua, & *gigno*, dic[...] li ſentiunt, quod in eo nihil generetur: quod de igne [...] telligendum, non autem de igne naturali & omnia [...] ficante & intelligendum videtur. Eo ſenſu, ignem a g[...] ſcendo Varro dictum putat, quod ab igne omnia [...] animantibus vim indat mirificam.

¶ LOCI BIBLICI.

Ignis pro ſpiritu Domini, *Luc.*3.16, 1.*Corinth.* 3,13[...] perpetuus, *Leuit*, 6,12. Ignis in ſabbatho accendendus [...] gnis inſatiabilis, *Prouerb.*30.10 cœlitus miraculo de[...] 38.2, *Paral.*7,1.2, *Regum* 14. exit è petra, *Iudic.*6.21 [...] *Eſai.*66.24, Ignis conſumens Deus, *Deut.*4,24.& 9,3 [...] columna deducens Iſraelem. *Exod.*40.38. *Num.*9.15 [...] tionem Euangelii optat Chriſtus accendi, *Luc.*12.49 [...] tionum probamur, 1, *Cor.* 3,13. Igne ſalietur victima [...] gnea lex, *Deut.*33,2. Igneo curru tollitur Elias, 2.*Reg.*2 [...] pentibus percuſſi Iſraelitæ, *Num.*21,6. Multæ aliæ ignis [...] nes tum propriæ tum figuratæ in ſcripturis Sacris [...] magnas Bibliorum Concordantias.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN